

# Sylabus kurzu: ZSV max. 32 lekcí

## Výchozí úroveň studentů:

- U studentů se předpokládá znalost gymnaziálního učiva práva, základů společenských věd a všeobecný společenskovědní přehled na úrovni maturanta.

## Cílová úroveň studentů:

- Posluchač kurzu získá představu o požadavcích u přijímacích zkoušek.
- Student se seznámí s literaturou, která mu pomůže při řešení přijímacích testů.
- Cílem kurzu je shrnout středoškolské učivo a rozšířit obzory posluchačů o nové poznatky, seznámit se s právní terminologií, základy společenských věd a studijními předpoklady.
- Student získá přehled o různých možnostech řešení úloh obvykle se vyskytujících v IQ testech a testech obecných předpokladů ke studiu.
- Student se připraví na **testy ZSV (Scio)** – příprava na test, vysvětlení souvislostí, trénování testů.

## Politologie a mezinárodní vztahy

**Obsah kurzu:** Kurz se zaměří na typologii států z hlediska forem vlády, jejich vnitřní fungování s důrazem na volby a politické strany s přesahem k politickému myšlení a politickým ideologiím. Těžištěm bude politický systém ČR, který též poslouží jako praktický model k pochopení teoretických pojmů a dalších souvislostí fungování politiky jako takové. Kromě politologie se kurz bude věnovat také problematice evropské integrace, ať už z hlediska historie, institucí a politik.

## Doporučená a doplňující literatura:

- Cabada, L.; Kubát, M. *Úvod do studia politické vědy*. 2. vydání, Praha: Eurolex Bohemia, 2004.
- **Cvičebnice: ZSV. Praha: www.scio.cz, 2017 a starší**
- **www.europa.eu**
- **www.euroskop.cz**
- *Evropská unie: co je a co dělá*. Lucemburk: Úřad pro publikace Evropské unie, 2018. ISBN 978-92-79-63359-1.
- **FONTAINE, Pascal. Evropa ve 12 lekcích. 4. aktualizované vydání. Lucemburk: Úřad pro publikace Evropské unie, 2018. ISBN 978-92-79-71596-9.**
- **Heywood, A. Politologie. 3. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008. ISBN 978-80-7380-115-1.**
- Kroupa, J. *Politologie nejen pro právníky*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012.
- Kroupa, J. *Srovnávací politologie*. Brno: Masarykova univerzita, 2017.
- Lacina, L.; Strojček, P.; Blížkovský, P. *Učebnice evropské integrace*. 4. přepracované a aktualizované vydání. Brno: Barrister & Principal, 2016. ISBN 978-80-7485-104-9.
- **Novák, M. Úvod do studia politiky. Brno: Masarykova univerzita. Středisko pro pomoc studentů se specifickými nároky, 2016.**

## Témata:

- Pojem
- Stát a jeho funkce
- Politické systémy a režimy s důrazem na politický systém ČR
- Volby a volební systémy
- Politické strany a stranické systémy
- Demokratická a nedemokratické formy vlády
- Základy politického myšlení
- Politické ideologie
- Mezinárodní vztahy a organizace
- Evropská integrace – vývoj, instituce, politiky

## Důležité!

**Lektor může u některých témat doporučit samostudium. Je tím míněno doporučení a upozornění na témata, jejichž studium může být užitečné při vykonávání přijímací zkoušky. Informačními a literárními zdroji jsou v tomto případě seznamy publikací uvedené v doporučené literatuře.**

## ***Ekonomie***

**Obsah kurzu:** Kurz shrne středoškolské učivo a rozšíří obzory posluchačů o nové poznatky, seznámí se základními ekonomickými jevy v praktickém životě. Zaměří se na znalost terminologie využívané v oblasti ekonomie, na rozvoj kritického myšlení, na pochopení principů fungování ekonomiky státu, firmy, domácnosti.

## **Doporučená literatura:**

- **Učebnice:**

Kolektiv autorů: Společenské vědy pro střední školy – 3. díl. Brno : Didaktis.  
Občanský a společenskovědní základ – ekonomie – Computer Media

- **Základní literatura:**

HOLMAN, R.: Ekonomie. Praha : Beck 2005. MANKIW, G. N.: Zásady ekonomie. Praha : Grada Publishing 2009.

- **Rozšiřující literatura:**

HOLMAN, R.: Makroekonomie: středně pokročilý kurz. Praha : Beck 2010.  
HOLMAN, R.: Dějiny ekonomického myšlení. Praha : Beck 2005.

*Doporučujeme se věnovat sledování informací v novinách, zprávách – z oblasti aktuálního dění v ČR a zahraničí (např. výše inflace, míra nezaměstnanosti, výsledek hospodaření státu za loňský rok, zahraniční obchod a komodity, výše DPH, HDP, minimální mzda, apod.*

## Témata:

- Úvod do ekonomie, ekonomie jako věda, dějiny ekonomie
- Makroekonomie
- Mikroekonomie
- Peněžní trh, bankovní systém, hospodářská politika

## Důležité!

**Lektor může u některých témat doporučit samostudium. Je tím míněno doporučení a upozornění na témata, jejichž studium může být užitečné při vykonávání přijímací zkoušky. Informačními a literárními zdroji jsou v tomto případě seznamy publikací uvedené v doporučené literatuře.**

## Sociologie

**Obsah kurzu:** Kurz se zaměří na problematiku uchopení sociologie jako samostatné společenskovední disciplíny. Přinese komplexní pohled na počátky a dějiny sociologie, na hlavní významné zahraniční i české osobnosti oboru, jakož i na důležité metodologické postupy. Stranou nezůstanou ani témata jako role jedince, kultury a společnosti, sociálních struktur nebo sociálních deviací. V neposlední řadě se kurz zaměří na aktuální trendy a problémy oboru.

### Doporučená literatura:

- Kolektiv autorů: *Společenské vědy pro střední školy – 1. díl*. Brno: Didaktis.
- BAUMAN, Z.: *Myslet sociologicky. Netradiční uvedení do sociologie*. Praha: SLON 2010.
- BURIÁNEK, J.: *Sociologie*. Praha: Fortuna 2008.
- GIDDENS, A.: *Sociologie*. Praha: Argo 2000.
- HARRINGTON, A.: *Moderní sociální teorie: základní témata a myšlenkové proudy*. Praha: Portál 2006.
- HAVLÍK, R.: *Úvod do sociologie*. Praha: Karolinum 2007.
- KELLER, J.: *Úvod do sociologie*. Praha: SLON 2010.
- McQUAIL, D.: *Úvod do teorie masové komunikace*. Praha: Portál 2009.
- MUNKOVÁ, G.: *Sociální deviace. (Přehled sociologických teorií)*. Praha: Karolinum 2001.
- NAIM, M.: *Černá kniha globalizace*. Praha: Vyšehrad, 2008.
- NOVOTNÁ, E.: *Základy sociologie*. Praha: Grada Publishing 2008.
- OAKLEYOVÁ, A.: *Pohlaví, gender, společnost*. Praha: Portál 2000.
- PETRUSEK, M.: *Základy sociologie*. Praha: Základy veřejné správy 2009.
- SOUKUP, V.: *Základy kulturní antropologie*. Praha: Akademie veřejné správy 2009.
- URBAN, L.: *Sociologie*. Praha: Eurolex Bohemia 2006.

*Doporučujeme se v rámci tohoto seznamu literatury věnovat pouze příslušným částem či kapitolám uvedených publikací, které pojednávají o tématech definovaných v obsahu kurzu Sociologie.*

### Témata:

- Sociologie jako společenskovední disciplína
- Sociologický výzkum a jeho metodologie
- Kultura, jedinec, společnost
- Společnost a její struktura
- Sociální deviace
- Sociologie a současná společnost

## Důležité!

**Lektor může u některých témat doporučit samostudium. Je tím míněno doporučení a upozornění na témata, jejichž studium může být užitečné při vykonávání přijímací zkoušky. Informačními a literárními zdroji jsou v tomto případě seznamy publikací uvedené v doporučené literatuře.**

## Filosofie

**Obsah kurzu:** Kurz se primárně zaměří na základní filosofické pojmy a na odlišnost významu filosofie a vědy. Následně přinese komplexní pohled na dějiny filosofie od antických myslitelů, přes středověk, novověk až po moderní filosofické přístupy příznačné pro 20. a 21. století.

### Doporučená literatura:

- ADAMOVIČ, L. – DUDÁK, V. – VENTURA, V.: *Základy filosofie, etiky: základy společenských věd pro střední školy*. Praha: Fortuna, 2004.
- ANZENBACHER, A.: *Úvod do filosofie*. Praha: Portál, 2010.
- BLECHA, I.: *Filosofie*. Olomouc: Nakladatelství Olomouc, 2002.
- KUNZMAN, P. – BURKARD, F. P. – WIEDMAN, F.: *Encyklopedický atlas filosofie*. Praha: Lidové noviny, 2001.
- PETŘÍČEK, M.: *Úvod do (současné) filosofie*. Praha: Hermann, 1997.
- SCRUTON, R.: *Krátké dějiny novověké filosofie*. Praha: Barrister & Principal, 2005.
- SOKOL, J.: *Malá filosofie člověka a slovník filosofických pojmů*. Praha: Vyšehrad, 2007.
- STORIG, H. J.: *Malé dějiny filosofie*. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2007.
- TRETERA, I.: *Nástin dějin evropského myšlení. Od Thaleta k Rousseauovi*. Praha: Paseka, 2008.

Doporučujeme se v rámci tohoto seznamu literatury věnovat pouze příslušným částem či kapitolám uvedených publikací, které pojednávají o tématech definovaných v obsahu kurzu Filosofie.

### Témata:

- Filosofie jako společenskovední disciplína
- Antická filosofie
- Středověká křesťanská filosofie
- Renesanční a novověká filosofie
- Moderní filosofie
- Česká filosofie

### Důležité!

Lektor může u některých témat doporučit samostudium. Je tím míněno doporučení a upozornění na témata, jejichž studium může být užitečné při vykonávání přijímací zkoušky. Informačními a literárními zdroji jsou v tomto případě seznamy publikací uvedené v doporučené literatuře.

## Psychologie

**Obsah kurzu:** Kurz se primárně zaměří na základní psychologické pojmy a následně přinese komplexní pohled na dějiny psychologie. Seznámí s výraznými osobnostmi oboru a zajímavými experimenty.

### Doporučená a doplňující literatura :

- **ATKINSON, R. L. Psychologie. Praha: Portál, 2003.**
- **VÁGNEROVÁ, M. Základy psychologie. Praha: Karolinum, 2004.**
- **KUČERA, D. Moderní psychologie: Hlavní obory a témata psychologické vědy. Praha: Grada, 2013.**
- PLHÁKOVÁ, A. *Učebnice obecné psychologie*. Praha: Academia, 2004.
- HAYES, N. *Základy sociální psychologie*. Praha: Portál, 2003.
- VÁGNEROVÁ, M. *Vývojová psychologie*. Praha: Portál, 2000.
- HUNT, M. *Dějiny psychologie*. Praha: Portál, 2011.

### Témata:

- Obory psychologie
- **Psychologické směry**
- Biologická a socio-kulturní determinace psychiky
- **Vývojová psychologie**
- **Psychické jevy – psychické vlastnosti , psychické procesy , psychické stavy**
- **Klinická psychologie**

### klíčové téma - doporučeno probrat ve výuce

téma je možné zadat jako samostudium

### Důležité!

Lektor může u některých témat doporučit samostudium. Je tím míněno doporučení a upozornění na témata, jejichž studium může být užitečné při vykonávání přijímací zkoušky. Informačními a literárními zdroji jsou v tomto případě seznamy publikací uvedené v doporučené literatuře.

### Právo

**Obsah kurzu:** Těžištěm kurzu bude široká škála odvětví veřejného i soukromého práva, v úvodu však budou vysvětleny základní pojmy právní teorie, které pak poslouží k lepšímu pochopení souvislostí v rámci jednotlivých právních odvětví, ať už půjde o právo ústavní, trestní nebo občanské. K porozumění právu bude kurz doplněna celou řadou praktických příkladů.

### Doporučená a doplňující literatura:

- **Cvičebnice: ZSV. Praha: www.scio.cz, 2017 a starší**
- **Gerloch, A. Teorie práva. 7. aktualizované vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017.**
- Hurdík, J.; Dobešová, L. *Občanské právo hmotné: obecná část, absolutní majetková práva.* 2. aktualiz. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2014.
- Jelínek, J. *Trestní právo hmotné: obecná část, zvláštní část.* 6. aktualizované a doplněné vydání podle stavu k 1. 10. 2017. Praha: Leges, 2017.
- Klíma, K. *Ústavní právo.* 5. aktualizované vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2016. Právnícké učebnice.
- Raban, P. *Občanské právo hmotné: relativní majetková práva.* Brno: Václav Klemm - Vydavatelství a nakladatelství, 2013.
- **Šíma, A.; Suk, M. Základy práva pro střední a vyšší odborné školy. 15. doplněné vydání. Praha: C.H. Beck, 2017.**

### Témata:

- Teorie práva
  - o Pojem práva, dělení na subjektivní, objektivní, přirozené, pozitivní
  - o Kontinentální vs. angloamerická právní kultura
  - o Hierarchie právních norem
  - o Právní vztahy a jejich účastníci, právní skutečnosti
- Ústavní právo
  - o Ústava ČR a Listina základních práv a svobod
  - o Zákonodárna moc
  - o Výkonná moc
  - o Soudní moc
  - o Územní samospráva

- Občanské právo
  - o Občanské právo hmotné
    - Osoby, právní osobnost, svéprávnost, věci
    - Manželství a manželské majetkové právo
    - Vlastnictví
    - Dědické právo
    - Relativní majetková práva – smluvní typy, závazky z vybraných deliktů
  - o Občanské právo procesní
    - Soustava obecných soudů
    - Opravné prostředky
    - Složení soudů
- Trestní právo
  - o Trestné činy – zločiny a přečiny
  - o Okolnosti vylučující protiprávnost
  - o Vybrané trestné činy – zejména loupež, krádež, podvod, zpronevěra
  - o Orgány činné v trestním řízení a jejich úloha
  - o Složení soudů
  - o Opravné prostředky
- Pracovní právo
  - o Dohody konané mimo pracovní poměr
  - o Pracovní smlouva
    - Náležitosti
    - Zkušební doba
  - o Druhy a důvody skončení pracovního poměru
- Správní právo
  - o Odlišení přestupku od trestného činu
  - o Soustava správních soudů a jak se k nim lze dostat
- Právo Evropské unie
  - o Primární právo
  - o Sekundární právo

## Důležité!

**Lektor může u některých témat doporučit samostudium. Je tím míněno doporučení a upozornění na témata, jejichž studium může být užitečné při vykonávání přijímací zkoušky. Informačními a literárními zdroji jsou v tomto případě seznamy publikací uvedené v doporučené literatuře.**

## Moderní dějiny

**Obsah kurzu:** Kurz se zaměří zejména na moderní historii 19. a 20. století. Pozornost bude věnována etapám zahrnujícím období od roku 1848 do současnosti s důrazem na české a světové dějiny v kontextu mezinárodních vztahů.

## Doporučená literatura:

- Bělina, P. a kol.: *Dějiny země koruny české II. Od nástupu osvícenství po naši dobu*. Praha – Litomyšl: Paseka, 2003.
- Čapek, V.; Pátek, J.; Zwettler, O.: *Světové dějiny II*. Praha: Fortuna, 1993.
- Fišer, R.; Harna, J.: *Dějiny českých zemí II*. Praha: Fortuna, 2010.
- Hlavačka, M.: *Dějepis pro gymnázia a střední školy 3 – novověk*. Praha: SPN, 2007.
- Kárník, Z.: *České země v éře první republiky (1918 - 1938) I-III*. Praha: Libri, 2002, 2003.
- Kocourek, L.; Vilím, K.: *Kapitoly z obecných a národních dějin (skripta)*. Ústí nad Labem: 1992.
- Křen, J.: *Dvě století střední Evropy*. Praha: Argo, 2005.
- Kuklík, J.; Kuklík, J.: *Dějepis pro gymnázia a střední školy 4 – nejnovější dějiny*. Praha: SPN, 2005.

Kuklík, J.; Kuklík, J.: *Dějiny 20. století*. Praha: SPL-Práce, 2002.  
Luňák, P., Pečenka, M.: *Encyklopedie moderní historie 1789-1999*. Praha: Libri, 1995.  
Kvaček, R.: *České dějiny II*. Praha: Albra, 2003.  
Luňák, P.: *Západ. Spojené státy a Evropa ve studené válce*. Praha: Libri, 1997.  
Nálevka, V.: *Světová politika ve 20. století I., II*. Praha: Aleš Skřivan, 2000, 2005.  
Šlachta, M.: *Ohniska napětí ve světě*. Praha: Kartografie, 2007.

### Témata:

- *Období 1848–1918*
- *Období 1918–1945*
- *Období 1945 – současnost*

### Důležité!

**Lektor může u některých témat doporučit samostudium. Je tím míněno doporučení a upozornění na témata, jejichž studium může být užitečné při vykonávání přijímací zkoušky. Informačními a literárními zdroji jsou v tomto případě seznamy publikací uvedené v doporučené literatuře.**